I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG 576. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2023.2.22. – 2023.2.23.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság állásfoglalása – Ukrajna: Egy évvel az orosz invázió után – az európai civil társadalom perspektívája

(2023/C 146/01)

Előadók: **Stefano MALLIA**
Oliver RÖPKE
Séamus BOLAND

Jogalap:	eljárási szabályzat 52. cikk (4) bekezdés
Elfogadás a plenáris ülésen:	2023.2.23.
Plenáris ülésszak száma:	576.
A szavazás eredménye (mellette/ellene/tartózkodott):	160/1/4

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG (EGSZB),

Ukrajna uniós csatlakozásáról

1. rámutat arra, hogy továbbra is ukránok halnak meg a demokrácia védelmében, valamint hogy kézzelfogható és érdemi módon el kell ismerni az ország uniós tagállammá válás iránti elkötelezettségét,

2. hangsúlyozza, hogy a bővítés kölcsönösen előnyös folyamat, mivel hozzájárul az EU stabilitásához, megerősíti geopolitikai pozícióját, előmozdítja a békét, az uniós értékeket és népeinek jólétét [1], továbbá egy nagyobb egységes piac révén mindenki számára előnyökkel jár, másrészről pedig a bővítési folyamat támogatni fogja Ukrajnát a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok megerősítésében,

3. hangsúlyozza, hogy Ukrajna csatlakozási folyamata tekintetében az EU-n belül egységességre van szükség, és javasolja, hogy kövessék az EU-hoz 2004 és 2013 között csatlakozott többi kelet-európai ország példáját. Ez azt jelenti, hogy az érintett minisztériumok égisze alatt eurointegrációs munkacsoportokat hoznak létre, amelyek keretében a tisztviselők képzésben részesülnének az uniós szabványokkal, normákkal, eljárásokkal és általában az uniós vívmányokkal való harmonizáció terén,

[1] Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke.

4. megjegyzi, hogy bár az uniós csatlakozási folyamatot tiszteletben kell tartani, egyértelmű, hogy Ukrajna esetében a csatlakozási folyamatot (mint a Nyugat-Balkán és a keleti partnerség valamennyi tagjelölt országa esetében is) a leggyakorlatiasabb módon, a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok, az alapvető szabadságok és a piacgazdaság terén végrehajtott releváns reformok, valamint az uniós vívmányok végrehajtása alapján kell lefolytatni,

Az Ukrajna elleni agresszió bűntettével foglalkozó különleges nemzetközi törvényszékről és az Oroszországi Föderációval szembeni szankciókról

5. teljes mértékben támogatja az Európai Parlament állásfoglalását, amely az Ukrajna elleni agresszió bűntettével foglalkozó különleges nemzetközi törvényszék létrehozására szólít fel [2]. Ezt a törvényszéket a Nemzetközi Büntetőbírósággal és az ENSZ-szel szoros együttműködésben kell felállítani. Sürgeti továbbá az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a háborús és emberiesség elleni bűntettek és a népirtás kivizsgálásában nyújtott nemzetközi segítségnyújtás terén,

6. támogatja az *Oroszországi Föderációnak a terrorizmust támogató állammá nyilvánításáról* szóló európai parlamenti állásfoglalást [3], és különösen üdvözli azt a záradékot, amely arra szólítja fel az EU-t és tagállamait, hogy dolgozzanak ki uniós jogi keretet államok „terrorizmust támogató" vagy „a terrorizmus eszközeit használó" állammá nyilvánítására. Egy ilyen uniós jogi keret végrehajtásának jelentős gazdasági, politikai, társadalmi és kulturális korlátozó intézkedéseket kell eredményeznie ezen országokkal szemben,

7. támogatja azt a javaslatot, hogy a Wagner-csoportot vegyék fel a terroristák uniós jegyzékére,

Az Ukrajnával kapcsolatos fásultság megelőzéséről

8. hangsúlyozza, hogy ha Ukrajna elveszítené az Oroszország elleni háborút, az világszerte katasztrofális lenne a demokrácia szempontjából. Az EU-nak minden tőle telhetőt meg kell tennie az Ukrajnával kapcsolatos fásultság megelőzése érdekében. Az EU-nak mint békeprojektnek erkölcsi kötelezettsége, hogy – többek között humanitárius segítségnyújtással és infrastruktúrával – a szükséges ideig és bármilyen módon támogassa Ukrajnát,

Ukrajna újjáépítéséről és helyreállításáról

9. rámutat arra, hogy az EU-nak már most ki kell dolgoznia az Ukrajna újjáépítéséhez szükséges terveket és eszközöket. Az Ukrajnát támogató adományozók koordinációját célzó többszereplős platform határozott jele annak, hogy a nemzetközi közösség kiáll és a jövőben is ki fog állni Ukrajna mellett, de amellett, hogy a rövid távú segítségnyújtásra összpontosít, ugyanannyi figyelmet kell fordítania Ukrajna hosszú távú újjáépítésére is,

10. hangsúlyozza, hogy az ukrán társadalomra és területre vonatkozó újjáépítési és helyreállítási terveknek ki kell terjedniük a tisztességes munkakörülményekre, a munkajog érvényesítésére, a tisztességes munka és a biztonságos és egészséges munkakörnyezethez való jog előmozdítására, valamint képzési lehetőségek biztosítására mindenki számára,

11. hangsúlyozza, hogy Ukrajna újjáépítése hatalmas feladat lesz, és már most minden szükséges rendelkezést életbe kell léptetni annak érdekében, hogy az ukránok a háború befejeződését követően a lehető leghamarabb visszatérhessenek a normális élethez, és olyan versenyképes gazdaságot építhessenek ki, amely magában foglalja a zöld, a digitális és az igazságos átállást, és jólétet teremt valamennyi ukrán számára. Ezenkívül ezeknek a folyamatoknak magukban kell foglalniuk az Ukrajna által az orosz invázió miatt elvesztett munkahelyek létrehozásának támogatását is,

12. kéri, hogy a szociális partnereket és a szervezett civil társadalmi szervezeteket vonják be az újjáépítési és helyreállítási tervek kidolgozásába, végrehajtásába és nyomon követésébe. Ez a részvétel garantálja az átláthatóságot és a méltányosságot, és biztosítja, hogy az erőforrásokat ott használják fel, ahol azokra a legnagyobb szükség van,

13. emlékeztet arra, hogy az EU és Ukrajna kölcsönös érdeke, hogy segítsék az ukrán vállalkozásokat – azok sokféleségében – a háború idején való túlélésben, valamint hogy támogassák őket a virágzó gazdaság alapjainak kiépítésében az újjáépítés során. Az Egységes piac programhoz való csatlakozáson túl Ukrajnának további hozzáférést kell biztosítani más kulcsfontosságú uniós programokhoz is. Folyamatos és továbbfejlesztett támogatási intézkedésekre van szükség a vállalkozások számára a tudásmegosztás, a logisztika, valamint a közvetlen és közvetett finanszírozáshoz való hozzáférés tekintetében,

---

([2]) Az Európai Parlament 2023. január 19-i állásfoglalása *az Ukrajna elleni agresszió bűntettével foglalkozó törvényszék létrehozásáról* (2022/3017(RSP)).

([3]) Az Európai Parlament 2022. november 23-i állásfoglalása *az Oroszországi Föderációnak a terrorizmust támogató állammá nyilvánításáról* (2022/2896(RSP)).

14. kéri, hogy a katonai közigazgatás keretében állítsák helyre a szociális párbeszédet Ukrajnában, annak ellenére, hogy ez kihívást jelenthet. A szociális párbeszéd a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) egyezményeinek és az EU–Ukrajna társulási megállapodásnak is a középpontjában áll, és a kormány, a munkáltatók és a munkavállalók közötti, az ország gazdasági és társadalmi újjáépítésével kapcsolatos kérdésekről folytatott konzultációk egyik fő eszközévé fog válni,

15. üdvözli az ukrajnai munkajogi reformokról szóló pozitív háromoldalú megállapodásokat és a kollektív szerződésekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések várható javulását, és hangsúlyozza, hogy Ukrajna, az ILO és az EU szakértőit be kell vonni a nemzetközi munkaügyi normák, valamint a szociális és munkaügyi garanciák végrehajtásának folyamatába,

A civil társadalom támogatásáról és a népek közötti kapcsolatokról

16. elismerését fejezi ki az EU-ban és Ukrajnában működő civil társadalmi szervezetek szolidaritásáért, amelyek elsősegélyt nyújtottak és támogatást kínáltak a háború elől menekülőknek,

17. kiemeli egy olyan uniós mechanizmus létrehozásának fontosságát, amely megerősíti az ukrajnai civil társadalmat azáltal, hogy finanszírozást nyújt neki és megkönnyíti részvételét az uniós civil társadalmi hálózatokban. Különös figyelmet kell fordítani az EU–Ukrajna társulási megállapodás alapján működő EU–Ukrajna civil társadalmi platformnak és más ukrán civil társadalmi szervezeteknek, többek között a brüsszeli székhelyű ernyőhálózatoknak és az ukrán diaszpóraszervezeteknek nyújtott pénzügyi és adminisztratív támogatás biztosítására és koordinálására,

18. kéri, hogy 2024-ben terjesszék ki az Erasmus+ program költségvetését Ukrajnára annak érdekében, hogy további 1 000 ukrán kedvezményezett részesülhessen a program előnyeiből, ezáltal hidakat építve és erősítve azokat az EU és az ukrán civil társadalom között. Az EGSZB-n és más uniós intézményeken belüli hasonló gyakornoki és cserelehetőségek felhívnák az ukrán fiatalok figyelmét az uniós integráció társadalmi és gazdasági előnyeire.

Kelt Brüsszelben, 2023. február 23-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG